

„Hurá, leto!“

Skončil sa školský rok a brány škôlok a škôl sa zatvorili. Deti sa dočkali vytúžených dvoch mesiacov prázdnin, ktoré sú pre ne obdobím oddychu, zábavy a nových dobrodružstiev. Pre rodičov však vtedy nastáva problém ako pokryť dlhých osem týždňov, kedy budú deti doma. Musia zabezpečiť program pre deti, zmysluplne vyplniť deťom čas, aby prázdniny netrúvili len pozeraním televíznych programov, či ťukaním do klávesnic počítačov alebo mobilov.

Stari rodiča sú darom

Alternatívou sú pre deti prázdniny u starých rodičov. Aj ja, hoci už dávno nie som dieťaťom, najradšej spomínam s bratmi na prázdniny u svojich starých rodičov v Studienke. Starenka a stareček, ako sme ich volali, na nás vždy mali dostatok času, veľmi sa na nás tešili a venovali sa nám s láskou. Aj keď v dome nemali televízor, vôbec nám nechýbal. Cez deň sme chodili do lesa na huby, zbierali sme lesné jahody a maliny. Veľa sme sa dozvedeli o zvieratách, ktoré v lese žijú, čím sa živia, aké stopy po sebe zanechávajú. So starenkou sme piekli tie najlepšie buchty na svete. Na ich vôňu si pamätám dodnes. Každý večer sme sa tešili na príbehy, ktoré nám rozprával stareček. Boli to vtipné zážitky z jeho detstva, ale aj strašidelné príbehy, aké sám zažil, a ja si ich dodnes pamätám skoro od slova do slova. Vždy sme odchádzali so Studienky s plačom. Zážitky z detstva som rozprávala svojim deťom a teraz už aj vnukom.

Podobne aj moje deti trávili časť prázdnin so svojimi starými rodičmi a dodnes majú veľa krásnych spomienok a príbehov, ktoré s nimi prežili a rozprávajú ich zas svojim deťom.

Je veľkou výhodou a darom, ak majú deti starých rodičov. Čas strávený s nimi je pre dieťa po citovej stránke nenahraditeľný. Bez nich sú deti ochudobnené o množstvo skúseností a zážitkov, aké im rodičia nedokážu sprostredkovať.

Leto je však obdobím, ktoré ponúka omnoho viac príležitostí na trávenie voľného času, ako iné ročné obdobia. Rodičia si s deťmi naplánujú spoločnú letnú dovolenku pri mori, či vybaví im letný tábor. Aj v okolí našej obce máme veľa krásnych miest a tie určite stojí za to navštíviť. Tu sú tipy na prázdninové výlety:

1. Pre turistov a cykloturistov

Kto má rád turistiku, môže s deťmi vyraziť na neďalekú zrúcaninu hradu **Pajštún v Borinke**. Krásnou hradnou ruinou je hrad **Devín** týčiaci sa na brale nad sútokom riek Dunaja a Moravy. Nachádza sa tu bohatá expozícia dravcov a deti môžu zažiť priamy kontakt so zvieratkami v kontaktnej minizoo. Zaujímavý je pieskovcový vrch **Sandberg v Devínskej**

Novej Vsi. Z jeho vrcholu je nádherný výhľad na hrad Devín, Pajštún, rieku Moravu či zámok Schlosshof. Od roku 2022 je prístupný nový cyklostredisko medzi Vysokou pri Morave a rakúskym Marcheggom. Nenáročný okruh je pre deti príjemným spestrením prázdninového dňa. Aj vyhladkovanie let balónom je zážitkom, na ktorý sa nezabúda.

2. Pre milovníkov vody

Najväčším lákadlom pre deti je však voda. Okúpať sa je možné v jazere **Pieskovňa v Plaveckom Štvrtku**, v prírodnom kúpalisku **Rudava v Malých Levároch** alebo na **letnom kúpalisku v Malackách**.

3. Spoznávame zvieratá a rastliny

Počas prázdninových dní je možnosť navštíviť **ZOO v Bratislave**, patriacu medzi najväčšie zoológické záhrady na Slovensku, či **Botanickú záhradu Univerzity Komenského** a oboznámiť tak deti s rôznymi druhmi rastlín.

4. Schladte sa v jaskyni

Skvelou voľbou na horúce letné dni je aj návšteva jaskyne. Slovensko je krajina s najväčším počtom jaskýň na obyvateľa v Európe a viaceré naše jaskyne sú zapísané v zozname svetového prírodného dedičstva UNESCO. Kúsok od našej obce, v Malých Karpatoch pri Smoleniciach, sa nachádza kvapľová **Jaskyňa Driny**, tak prečo ju nenavštíviť?

5. Veľa zážitkov za málo peňazí

Pre deti je nezabudnuteľným zážitkom rozhodne „stanovačka“. Dieťa zažije pobyt v prírode, naučí sa založiť aj uhasiť oheň, môže sa naučiť chytať ryby, pozoruje v noci hviezdnu oblohu uprostred prírody. A to všetko za málo peňazí.

6. Kultúrne leto

Počas leta sa koná veľa festivalov, divadiel či športových a rodinných dní. Na takýchto podujatiach sa myslí na deti, kde sú pre ne pripravené rôzne súťaže a zábavné aktivity, ktoré sú väčšinou zadarmo. Deti sa tu zabavia a môžu si nájsť aj nových kamarátov.

Ak je vonku nepriaznivé upršané počasie, čo sa stáva aj počas leta, je možnosť s deťmi navštíviť hrady, zámky, múzeá či galérie.

Poznáte Bibianu? Medzinárodný dom umenia pre deti v Bratislave sídli na Panskej ulici v Bratislave a ponúka vynikajúce interaktívne výstavy pre deti. Aktuálne tu prebieha výstava **Lovci znakov**. Tá je zameraná na jeden z najvýznamnejších ľudských objavov – písmo. Navštevníci sa zoznámia s kaligrafiou, telegrafom či klinovým písmom. Vyskúšajú si morzeovku či knihtač pomocou svetla. Výstava je prístupná do 3. 9. 2023.

Možnosť, ako prežiť s deťmi prázdninové dni, je veľa. Dôležitý je spoločne strávený čas a zážitky, na ktoré budú deti spomínať aj v dospelosti.

V mene celej redakcie vám prajem krásne prežitie zostávajúcich letných prázdninových dní v spoločnosti svojich ratolestí.

Bc. Viera Kopčová

Keď ste si nás upiekli, tak si nás aj zjedzte !

Nie, nie, takto to teda určite nebolo. Napiekli pre nás účastníčky, ale aj účastníci súťaže Sladká burza alias pečie celé Hochštetno a vy vďační návštevníci ste to pekne krásne takmer všetko zjedli. Poďme však pekne poporiadku.

Jedného krásneho večera pri sledovaní istej televíznej šou mi v hlave skrsla myšlienka, prečo by sme podobnú súťaž nemohli usporiadať aj u nás v našej obci? Zasadla kultúrna komisia, na ktorej som predniesol vyššie spomenutý nápad a ajhľa, dostal som zvolenie pustiť sa do tohto zaujímavého projektu. Slovo dalo slovo a aj keď najväčšia tárcha padla na moju hlavu, každý člen nášho kultúrneho tímu priložil ruku k dielu a za ich dôveru a podporu som im samozrejme vďačný a nesmierne si to vážim.

Samotná príprava trvala dni, týždne, dokonca mesiace, aby bol výsledok čo najlepší. Koncept akcie, prihlášky, plagáty, scenáre, znelky, diplomy, ceny, či vstupenky zabrali veru nemálo času.

A to ešte na mňa čakala úloha rozlúsknuť zaujímavý oriešok, kto fundovane rozhodne o snažení súťažiacich a teda v akej zostave zasadne porota. Pôvodne som mal na muške odborníčku v cukrárenskom fachu naslovovzatú, ktorej by sekundovali členovia našej kultúrnej komisie, ale keďže nikdy nič nefunguje úplne na sto percent a nedokázali sme sa zosynchronizovať v dostupných termínoch, musel som sa vybrať inou cestou a po dopátraní kontaktov som bez ostychu oslovil finalistky už spomenutej televíznej šou. Čuduj sa svete, vyšlo to a tak sme v našej dedinke privítali cukrárske celebrity.

Konečne nastal deň „D“ a v sobotu 25.3.2023 to všetko vypuklo v našom Kultúrnom dome vo Vysokej pri Morave. Do súťaže sa prihlásilo neuveriteľných 32 účastníkov, pričom okrem jedného v stanovený deň prišli všetci a priniesli svoje sladké výtvary. Vzhľadom na podmienky nebolo možné, aby sa pieklo priamo na mieste, takže sme zvolili takúto formu realizácie.

V prvej prípravnej fáze sa ešte pred príchodom

verejnosti chopila povinností porota a rad radom ochutnávala zákusky a torty od výmyslu sveta a vyspovedala všetkých súťažiacich, aby v stanovený čas vyriekla verdikt a určila troch víťazov.

Následne sa otvorili brány pre verejnosť a začalo sa sladké hodovanie. Okrem sladkých dobrôt mali návštevníci zabezpečený aj pitný režim vo forme kávy, čaju, či minerálky a to všetko bolo zahrnuté v cene vstupného. Vstupné hradili len dospelí návštevníci, deti do 15 rokov mali vstup aj konzumáciu zdarma. Vstupenka zároveň plnila aj ďalšie funkcie. S jej pomocou mohli návštevníci zahlasovať za svojho cukrárskeho favorita a každá takto použitá vstupenka bola aj zlosovateľná a zabezpečila jednému vylosovanému návštevníkovi hodnotnú cenu.

Samotný výťažok zo vstupného vo výške 600 € (po odpočítaní režijných nákladov) sme sa rozhodli venovať na podporu našej Základnej školy s materskou školou vo Vysokej pri Morave.

Návštevníci sa bavili a hodovali, hodovali a popritom aj hlasovali. Porota sa radila a radila, až kým sa doradila. Nastal čas, kedy bolo hlasovanie zastavené, hlasy následne spočítané a mohlo sa pristúpiť k samotnému aktu vyhlásenia víťazov a k odovzdávaniu diplomov a hodnotných cien. Tejto úlohy sa za asistencie poroty zhostil samotný starosta obce Mgr. Andrej Dvoran a takéto boli výsledky:

1. miesto: Eliška Tokošová
2. miesto: Marián Tisovčík
3. miesto: Dominika Kopčová

Cenu návštevníkov získala Eva Jurkovičová a cenu za cukrársky talent získala 10-ročná Laila Grňová.

O odborný verdikt sa postarala porota v zložení: Lucia Gyenesová (predsedníčka poroty), Lenka Lukačovičová, Zuzana Miháliková, Tetiana Turina a Dominika Svatá – finalistky druhej rady TV súťaže Pečie celé Slovensko, s ktorými po súťažnej časti podujatia ešte prebehla beseda, kde sa pokúsili zodpovedať všetky otázky zvedavcov.

Čo dodať na záver? Jedno veľké ĎAKUJEM - súťažiacim, porote, pánovi starostovi, kultúrnej komisii, všetkým čo sa na podujatí akýmkoľvek spôsobom podieľali a samozrejme všetkým Vám za to, že ste prišli.

Marián Kohút

Stavanie Mája

Mesiac máj sa spája s láskou, ale aj s novým začiatkom a zrodom nového života. Májová čerstvosť zazelenaná príroda evokuje mladosť, sviežosť a energiu. Stromy, ktoré majú medzi rastlinami svoje zvláštne postavenie, symbolizovali mýtus boja jari so zimou, či života so smrťou. Preto, nielen slovenským zvykom už od stredoveku bolo, že chlapci, ktorým sa páčilo nejaké dievča, stavali pred dom svojej vyvolenej strom ozdobený pestrofarebnými stuhami a papierikmi – máj. No nešlo vždy len o lásku a prejavenie náklonnosti. Máje si ľudia pred svoje domy stavali aj ako ochranu pred zlými duchmi a chorobami. Poľnohospodárom zas mala májová zeleň priniesť dobrú úrodu.

Stavanie Mája má v našej obci dlhoročnú tradíciu. Za pomoci členov DHZ Vysoká pri Morave sme tento rok, za pekného počasia, mašľami ozdobený Máj postavili v nedeľu 30. apríla 2023. Členovia kultúrnej komisie pre občanov pripravili tanečné vystúpenie súboru Klnka z Dúbravky, spevácke vystúpenie súboru Enem Tak a na počúvanie či do tanca počas večera hrala skupina Borina. Občania si okrem príjemného stretnutia s priateľmi a známymi, pochutnali na tradičných cigánskych pečienkach a langošoch.

Beáta Miškolciová

Zumba párty

V kultúrnom dome vo Vysokej pri Morave (VpM) sa dňa 29.4.2023 konala Zumba párty. Myšlienku zorganizovať toto podujatie mi podsunuli „moje baby“, ktoré pravidelne navštevujú Zumba hodiny vo VpM.

Kedže ja sa často zúčastňujem rôznych Zumba eventov, s účasťou slovenských, ale i svetových prezentérov, chcela som podobné podujatie pripraviť aj pre naše baby, aby aj oni zažili Zumba párty ako sa patrí. Nebola to prvá párty, ktorú som organizovala v okolí, ale bola prvá vo VpM.

Inštruktorky, ktoré na akcii hostovali sú moje Zumba kolegyně, pôsobiace v Bratislave. Poznám sa niekoľko rokov a stretávame sa na

akciách alebo školeniach. Každá je svojim tanečným štýlom iná a jedinečná a vďaka tomu sa mi podarilo namixovať Zumba párty atmosféru - Simona Simonides, Lenka Szebeniová, Zuzka Bartošová a Katka Filusová.

Stretlo sa nás 25 cvičiacich žien a 5 inštruktoriek. Baby boli všetky úžasné a odcvičili si plné tri hodiny Zumbly. Počas akcie bolo zabezpečené občerstvenie, za ktoré vďačíme aj mojím kočkám. Akciu rada zopakujem na jeseň tohto roku.

So Zumbou som začala pred 13 rokmi, kedy sa Zumba objavila na Slovensku ako novinka. Keďže tanec ma bavil od malička a Zumba je spojenie tanca a fitness, úplne ma uchvátila a pohltila. Časom som však

pocítila potrebu robiť Zumbu profesionálne a preto som si v roku 2015 urobila inštruktorský kurz. Odvtedy sa Zumbe venujem ako inštruktorka s vlastnými Zumba hodinami. Viackrát v roku sa zúčastňujem školení, akcií, rôznych workshopov, kde sa učíme nové trendy a kroky k tanečným štýlom s medzinárodnými lektormi. V roku 2019 som si rozšírila svoju licenciu o kurz Strong by Zumba, ktorá je však viac zameraná na HIT tréningy. V máji tohto roku som si opäť rozšírila svoju licenciu, tentokrát o kurz Zumba Kids a do budúcnosti by som chcela viesť vlastné Zumba hodiny aj pre detičky. Aktuálne vediem hodiny Zumbly raz týždenne vo VpM a to v stredu o 19:30 v telocvični ZŠ. Víťani sú všetci, ktorí sa chcú pri cvičení zabaviť a urobiť niečo pre svoje telo a myseľ.

Lucia Adamová (zumba inštruktorka)

Deň obce Vedrovice.

S obcou Vedrovice sme nadviazali partnerskú spoluprácu ako s prvou z našich partnerských obcí a to v roku 2008, kedy Vedrovice ešte spravovala pani starostka Mgr. Anna Gigimovová. Dnes obec úspešne napreduje pod dlhoročným vedením pána starostu Richarda Janderku a o vzájomnom partnerstve našich obcí a ich predstaviteľov sa dá hovoriť nielen ako o pracovnom, ale aj o priateľskom. Je teda len prirodzené, že sa zástupcovia našich obcí navzájom navštevujú pri rôznych kultúrno-spoločenských príležitostiach, medzi ktoré nepochybne patrí aj Deň obce Vedrovice. Keďže sme na náš obecný úrad obdržali oficiálnu pozvánku od pána starostu Janderku, bolo by viac ako nesuslušné pozvanie odmietnuť a zorganizovali sme výjazd za priateľmi.

Tak sme v sobotu 6. mája vyrazili spred nášho kultúrneho domu krátko po 10-tej hodine. Jadro našej delegácie tvorili „starí páni“, pozvaní na odohratie priateľského futbalového zápasu. S poniektorými vycestovali aj ich manželky, či priateľky, prípadne iní rodinní príslušníci a priatelia. Oficiálny punc celej výpravy dodali členovia obecného zastupiteľstva panie poslankyne Beáta Miškolciová a Silvia Novoveská a poslanci Pavol Blaha, Dušan Dvoran, Marián Kohút a Marián Malcher. Pán poslanec Malcher neskôr pridal aj ruku, respektíve nohu k dielu a bol zároveň platnou oporou futbalového mužstva. Náš pán starosta Mgr. Andrej Dvoran žiaľ z rodinných dôvodov s nami vycestovať nemohol, tak sme sa vynasnažili jeho neprítomnosť nahradiť čo najzodpovednejšie.

Keďže cesta autobusom trvá mierne dlhšie, ako osobným autom, a nemuseli sme si plniť šoférske povinnosti, tak nám popri všetkých tých debatách počas cesty akosi vyschlo v krku. Aby sme pri vítaní dokázali vydať zo seba aspoň nejaký hlások, urobili sme si zdravotnú prestávku v obci Sedlec, kde sme im zároveň pomohli „zahájiť“ vinársku sezónu.

Do Vedrovíc sme síce dorazili s miernym meškaním (veď kto chodí na oslavy presne na čas ?), ale o to srdečnejšie nás Vedrovičania na čele s pánom starostom Janderkom privítali. Po oficiálnom privítaní, priamo na obecnom úrade, nasledoval spoločný obed. Lepšie rezníky so šmykľavým šalátom sme veru v ten deň ešte nejedli.

Po absolvovaní oficiálnej časti nás na „návsí“ čakal kultúrny program. Tu sa nám postupne predstavili detské súbory Sbořeček a Vedrováček a nasledovali country tance v podaní Vedrovických holek. Trochu nás síce postrašilo počasie, ale príjemná zábava pokračovala, a to aj vďaka „našej“ dychovej hudbe Záhorienka. Popri tom prebiehal aj sprievodný program, ako Deň otvorených dverí miestnej MŠ a ZŠ, ktorého sme sa aj zúčastnili. Mohli sme vidieť Múzeum a informačné centrum Vedrovice, výstavu obrazov, či výstavu motocyklového pretekára a vo dvore za múzeom aj ukážky tradičných remesiel.

Postupne sme sa premiestnili na miestne futbalové ihrisko, kde o 16-tej hodine odštartoval prestížny futbalový zápas „starých pánov“ mužstiev Vedrovice a Vysoká pri Morave. Vzájomný zápas sa nekonal po prvý krát, no tenoraz sme si víťazstvo uchmatli my s výsledkom 5:3. Ostatní, čo sme nenaháňali loptu na trávniku, sme zápas sledovali, povzbudzovali a popritom sme sa občerstvovali grilovanými špecialitami a chladenými nápojmi.

Nič však netrvá večne a nadišiel čas lúčenia. Prežili sme vo Vedrovičiach príjemný deň a pobrali sme sa domov príjemne unavení, či už športom, alebo spoločenskými povinnosťami. Ale aby cesta domov nebola náročná, zastavili sme sa ešte dočerpať sily pri dobrom vínku a cimbalovej muzike vo Valticiach.

Snáď si takýto pekný výlet zas niekedy zopakujeme.

Marián Kohút

Cirkevný život v našej obci

Pozdravujem Vás milí čitatelia písaného slova.

Dôstojne sme oslávili najväčšie kresťanské sviatky, opäť sme mali možnosť precítiť veľkonočné tajomstvo a zdieľať čas s Ježišom, ktorý sa za nás obetoval. V kresťanskej liturgii pokračuje veľkonočné obdobie ešte 8 týždňov a končí zoslaním Ducha svätého (Turíce). V tomto období sa vo farnosti uskutočnilo prijatie rôznych sviatostí. Okrem viacerých krstov prebehli aj 2 významné udalosti – sviatosť birmovania a prvé sväté prijímanie. Sviatosť birmovania sa v našej obci uskutočnila po piatich rokoch dňa 14. mája 2023. Sviatosť prišiel našim birmovancom udeliť Mons. Stanislav Zvolenský, arcibiskup metropolita Bratislavskej arcidiecézy. Kostol bol na túto vzácnu návštevu pripravený, farničky aj farníci sa postarali o jeho upratanie, pracovníci Obecného úradu obnovili vstupnú bránu do areálu kostola a postarali sa o pokosenie okolia. Výzdobu kostola pripravili mamičky prvo-prijímajúcich detí a birmovancom. Spevokol Hochštetňan pod vedením pani Viery Klčovej nacvičil piesne, ktoré dotvorili slávnostnú atmosféru počas sv. omše. K sviatosťi birmovania pristúpili 3 dievčatá a 4 chlapci. Na sv. omši boli prítomní aj pán starosta Mgr. Andrej Dvoran s manželkou, ako i pán riaditeľ ZŠ s MŠ Mgr. Daniel Prokop. Otec arcibiskup sa našim birmovancom láskavo prihovoril, povzbudil ich do ďalšieho kresťanského života a ubezpečil ich o jeho modlitbách za nich. Na záver sv. omše otec arcibiskup požehnal celú farnosť ako i celú obec a v modlitbe prosil o pomoc a stálu ochranu patróna našej obce – sv. Ondreja. Peknou spomienkou na významnú udalosť bude spoločná fotografia birmovancom s Mons. Stanislavom Zvolenským a našim dôstojným pánom farárom Jozefom Krupom.

Ďalší týždeň sme pripravovali slávnosť prvého sv. prijímania, ktoré sa konalo 21. mája 2023. Deti sa na prijatie tejto sviatosti pripravovali v škole na hodinách náboženstva a v kostole mali každý piatok slúženú sv. omšu s účasťou rodičov či starých rodičov. Pán farár deťom vysvetľoval podstatu a význam sviatosti, ktorú sa chystajú prijať. Vďaka pani Márii Budajovej sa deťom podarilo nacvičiť piesne, ktoré si spoločne pri sv. omšiach zaspievali. V sobotu, deň pred sv. prijímaním

sa deti, rodičia i ostatní príbuzní pripravili na nadchádzajúcu udalosť v prijatí sviatosti zmierenia. Mamičky ešte dokončili výzdobu - vstupná brána ku kostolu mala na jednej polovici výzdobu v tvare srdca, na druhej znak kríža, ktoré symbolizovali, že sa Ježišom v srdci sa kríž nesie ľahšie, a prebehol nácvik slávnostnej sv. omše. K sviatosťi prvého sv. prijímania pristúpilo 7 dievčat a 5 chlapcov. Deti a ich rodiny vstúpili do chrámu v sprievode, ktorý viedol p. farár Krupa za spevu spevokolu Hochštetňan, ktorý opäť umocnil jedinečnú atmosféru sv. omše. Na záver, po prijatí Ježiša, sa deti poďakovali za veľký dar lásky, ktorý dostali, ďakovali pánovi farárovi, ako i všetkým ostatným, ktorí sa na príprave slávnosti zúčastnili. Tento deň bude hlboko zapísaný v srdciach prvo-prijímajúcich detí, ako i nás, ktorí sme tam boli prítomní a krásnou spomienkou pre deti bude i spoločná fotografia s pánom farárom pred kostolom sv. Ondreja. Bolo by pekné, keby deti a ich rodičia prichádzali do kostola aj v iné nedele, či sviatky po sv. prijímaní, avšak nie je tomu tak. Preto nezabúdajme, že do nášho kostola máme všetci stále pozvanie, lebo my všetci sme Božie deti.

Vrátila by som sa ešte k jednej významnej udalosti a tou je obnova krížov pri cestách z našej obce v smere do Zohora a Záhorskej Vsi. Naši spoluobčania, farníci sa nemohli len tak zmieriť s faktom, že zmienené kríže sa takpovediac rozpadávajú pred očami a rozhodli sa konať. Veľká vďaka za tento počín patrí rodinám Terézie a Vojtecha Bukovských, Naďky a Branislava Kudlových, p. Vendelínovi Nerádovi, p. Danielovi Matulovi a p. Adriánovi Matulovi. V tichosti bez veľkých slov sa pustili do kompletnej rekonštrukcie, aby zachovali dedičstvo našich predkov. Nakoľko kríže boli v zlom stave, menovaní zhotovili ich kópie. Náklady na túto rekonštrukciu pokryli rodiny Bukovská a Kudlová. Ďakujeme Vám aj za príklad ako treba začať s vylepšovaním a udržiavaním vzhľadu našej obce. Ste dôkazom toho, že aj v dnešnej dobe sa nájdu ľudia, ktorým záleží na prostredí, v ktorom žijú a sú ochotní vynaložiť nemalé úsilie, aby sa toto prostredie ešte viac skultivovalo.

Majme radi našu obec, je to náš spoločný kúsok na Zemi, ktorý sa pričinením každého z nás môže stať miestom, kde je radosť žiť.

Eva Luptáčiková

Medzinárodný deň detí

3. jún patril na miestnom športovom ihrisku našim deťom. Kultúrna komisia v spolupráci s eventovou agentúrou pripravila pre najmenších bohatý program: prišiel Mr. Fantastic, ktorý predviedol vtipnú interaktívnu šou s mapet bábkou, špeciálnym hosťom bol klaun Slížo so žonglérským vystúpením a taktiež ukázal aj ako sa jazdí na jednokolke. Deti boli nadšené a z tribúny sa ozýval nadšený smiech a radosť. Taktiež boli pre deti pripravené rôzne súťaže, modelovanie balónikov a minidisco s Dj Lukym. Občerstviť sa mohli všetci cigánskou pečienkou, hranolkami, sladkým koláčikom, či džúsom a pivom. Poďakovať by sme sa chceli rodine Fošnárovej, ktorá pre všetky deti pripravila a zabezpečila zadarmo skákací hrad a detské manéžky. Veríme, že toto podujatie sa všetkým páčilo rovnako ako nám.

Mgr. Eliška Tokošová

MDD v Detskom centre Farbička

Na svetovej konferencii v Ženeve bola v roku 1925 schválená deklarácia, ktorá sa zaoberá chudobou, detskou prácou, vzdelávaním a rôznymi inými otázkami týkajúcimi sa detí na celom svete. Práve na tejto konferencii vznikla myšlienka vyhradiť jeden deň najmenším, a tak 1. júna slávime Medzinárodný deň detí (MDD). Cieľom tejto myšlienky bolo nielen urobiť deťom radosť, ale aj poukazať na problémy, ktoré sa týkajú detí na celom svete. Na Slovensku oslavujeme MDD od roku 1952.

Aj v našej Farbičke je sviatok MDD veľmi obľúbený a každý rok sa naň deti veľmi tešia. Už ráno na ne čakala trieda plná pestrofarebných balónov, ktoré majú deti veľmi rady. Vonku svietilo slniečko, a tak sa oslava MDD presunula na náš školský dvor. Netrepeživo sme čakali na príchod kamarátky Sašinky, ktorá prišla medzi nás so svojim zábavným interaktívnym programom, v krásnom pestrofarebnom kostýme, s kufrom plným tajomných vecí. S jej príchodom prišla do škôlky výborná nálada. Deti s ňou hrali na hudobné nástroje, súťažili, čarovali, žonglovali, spievali a tancovali. Hravou formou si zopakovali číslice v angličtine a hrali sa na zvieratká. Zábavný program sme zakončili diskotékou, ktorá sa premenila na bublinovú párty. Prežili sme dopoludnie plné smiechu, radosti a skvelej zábavy.

Počasiu nám prialo a rozžiarené oči detí a ich veselý smiech bol pre nás najväčšou odmenou a dôkazom, že tento deň sa vydaril.

Bc. Viera Kopčová

Vitaj slnko, vitaj leto !

Tak sme tento rok opäť privítali leto pri hrádzi pod „šancem“! Je to už veru 5 rokov(2018), kedy sa oslavy letného Slnovratu konali na tomto mieste. Predchádzali tomu smutné roky, kedy sa táto udalosť nekonala z dôvodu kalamitného stavu komárov, následne nám nedovolila podujatie usporiadať Korona a dva ostatné ročníky sa konali na miestnom futbalovom štadióne. Áno, štadión, ako miesto konania takejto veľkolepej akcie má síce svoje klady a výhody ohľadom samotnej organizácie, ale ako sa viacerí návštevníci predošlých ročníkov vyjadrili: „Pod šancem to vždy malo svoju neopakovateľnú atmosféru a čaro“.

„Hlas ľudu, hlas boží“ a preto sme sa my Kultúrna komisia s odobrením pána starostu Mgr. Andreja Dvorana rozhodli prijať túto výzvu, ktorej sme koniec koncov my sami boli naklonení, odolali sme aj „kuvíčim“ hlasom a usporiadali sme 24.6.2023 Slnovrat na mieste, kde

roky patril, patrí a veríme že bude patríť aj v budúcnosti.

V dejisku osláv to žilo už od skorých ranných hodín. Stavalo sa pódium, robila sa výzdoba, postupne prichádzali stánky s občerstvením. Tentokrát ich bolo dostatok na to, aby sa neopakovali chyby z minulosti, keď návštevníci na svoju cigánsku pečienku, langoš, či pivo museli čakať v nekonečných radoch, alebo sa im nakoniec tieto dobroty ani neušli.

Už od 16-tej hodiny rozbehol svoje aktivity Dobrovoľný hasičský zbor(DHZ) z našej obce pod vedením Karola Dvorana a zorganizoval rôzne športovo-zábavné hry hlavne pre tých najmenších, ale aj pre dospelých návštevníkov. Bolo to pre všetkých veľkým prekvapením. Ponúkli maľovanie na tvár, maľovanie obrázkov, detský bazénik, či striekanie na terč. Medzi ich najväčšie atrakcie určite patrila plavba hasičským záchranným člom, či jazda na hasičskom aute. Radi by sme im aj takýmto spôsobom za ich snahu poďakovali.

Oficiálne sme oslavu Slnovratu zahájili o 17:30 tradičným sprievod-

OBČASNÍK PRE VŠETKÝCH OBČANOV OBCE VYSOKÁ PRI MORAVE

dom pred kultúrnym domom, aby sme v rytme pochodovej dychovej hudby, v podaní Záhorienky, dorazili priamo na miesto činu na 18-tu hodinu, kedy otvorila podujatie predsedníčka kultúrnej komisie pani Beáta Miškolciová a následne nasledoval príhovor samotného pána starostu Mgr. Andreja Dvorana.

Po oficiálnej časti sa na pódiu usadili už spomínaní páni muzikanti zo Záhorienky, aby návštevníkom spríjemnili úvodné chvíle slávnostného večera. O 20-tej hodine nastala na pódiu žánrová zmena a svojich nástrojov a mikrofónov sa chopili členovia hudobného zoskupenia Starmania. Ich výkony a repertoár určite potešili všetkých milovníkov československej ale aj svetovej produkcie.

Približne okolo 22-hej hodiny nadišla chvíľa, na ktorú všetci čakali a Morava sa rozšírila množstvom plávajúcich svetielok. Tento večer bola síce rieka nejaká lenivá, ale pohľad na ňu bol úžasný. Do tejto neopakovateľnej krásy sa rozohrela ohňová a svetelná šou v podaní

Los Bandoleros. Vystúpili ako prekvapenie večera a svoje vystúpenie ukončili podpálením vatry. Spočiatku sa jej kvôli všadeprítomnej vlhkosti spôsobenej blízkosťou rieky nechcelo, ale nakoniec vzplanula majestátnym ohňom a ľudia vďačne zatlieskali ohnivým zážitkom.

Potom už do ranných hodín sprevádzala zábavy chtivých účastníkov produkcia skupiny Eminent. Ľudia jedli, pili, tancovali, bavili sa a boli spokojní.

Ak ste sa bavili a boli ste spokojní aj vy, dajte to vedieť ostatným. Ak sa vám niečo nepáčilo, dajte to vedieť nám – Kultúrnej komisii a my sa budeme snažiť do budúcnosti vyvarovať vytknutých chýb a nedostatkov.

Ďakujeme všetkým účinkujúcim, DHZ, prevádzkovateľom stánkov, ako aj Vám samotným návštevníkom a spoločne sa budeme tešiť na ďalší ročník Slnovratu! A kde inde ak nie pri brehoch rieky Moravy.

Marián Kohút

Majsterky Slovenska v mažoretkovom športe 2023 sú aj dievčatá z Vysokej

„Balans medzi dokonalosťou a krásou.“ Tak znie motto Majstrovstiev Slovenska v mažoretkovom športe. Záujem o tento šport je čoraz väčší a my sa taktiež môžeme pochváliť, že v u nás žijú jedny z tých najšikovnejších mažoretiek. Naše „hochštetňanky“ Miška Bálintová, Magduška Džurbová, Emily Grúblová, Natálka Javorská, sestry Karinka a Miška Slatinové, Tamarka Tokošová a Janka Vykydalová sú členkami mažoretkového súboru Soffi Lozorno a v tomto roku si z najvýznamnejšej slovenskej mažoretkovej súťaže priniesli zlaté, strieborné aj bronzové medaily. S choreografiou Pomáda v kategórii kadet baton dokonca dievčatá postúpili na Majstrovstvá Európy, ktoré sa konali 22.-25.6. 2023 v slovinskom Maribore.

Mažoretky SOFFI Lozorno je športový súbor, ktorý vznikol v roku 2009 z iniciatívy vedúcej Danky Hurbaničovej, ktorá sa rozhodla rozvíjať talenty malých dievčat v oblasti hudby, tanca, gymnastiky a akrobacie. Dnes už klub tvorí dokopy 39 dievčat a zúčastňuje sa pravidelne domácich, národných a medzinárodných súťaží. Z množstva ocenení, ktoré doposiaľ získali, spomeniem najvýznamnejšie a to: Majster Európy 2022 v kategórii mini mix junior či 1. vicemajster sveta v kategórii defilé baton kadet.

Ako vyzerá taký rok Soffi mažoretiek? Nová sezóna sa začína v septembri, tak ako sa začína aj školský rok. V priebehu septembra sa otvárajú brány súboru a prijímajú sa do súboru nové dievčatá. Najmladšie členky majú len 4 roky, najstaršie 18. Dievčatá sú následne podľa veku rozdelené do kategórie deti, kadetky, juniorky a seniorky a začínajú sa s nácvikom nových choreografií. Soffinky si každoročne nacvičujú choreografie s rôznymi formáciami – sólo, duo, trio, mini,

veľké formácie či defilé, a teda ich mažoretková tvorba je naozaj široká a pestrá. Počas tohto obdobia chodia 2 x na sústredenie, kde poctivo „makajú“ a zdokonaľujú svoje tanečné a pohybové zručnosti. S navčinenými choreografiami sa mimo súťaží zúčastňujú hodov, jar-mokov a dokonca boli aj na festivale vo Francúzsku.

Mažoretky Soffi Lozorno sa považujú za jednu veľkú rodinu, a okrem tréningov a súťažení to v tomto klube žije aj inak. Na jar a na jeseň usporadúvajú pre všetkých členov a ich známych turistiku a opekačku, v decembri ich (zatiaľ vždy) prišiel navštíviť Mikuláš a Ježiško a cez plesovú sezónu sa v tomto roku konal 1. mažoretkový Soffi ples. Na Deň matiek sa nezabúda ani na mamičky mažoretiek a na MDD sa netrénuje, ale pre Soffinky je pripravené nejaké prekvapenie. No

a cez leto sa chodí na týždeň do tábora, ktorý sa teší veľkej obľube medzi dievčatami.

Je naozaj obdivuhodné, a sníмам pomyselný klobúk z hlavy, ak niekto takto pracuje s deťmi a želám všetkým takéto zdravé a zmysluplné prežitie detstva a dospievania.

Mgr. Eliška Tokošová

50 rokov autobusovej linky „Bratislava – Stupava – Zohor – Vysoká pri Morave – Záhorská Ves“

Verejná autobusová doprava na území dnešné-desiatročiach 20. storočia. Autobusové linky, v tom dráhami, Riaditeľstvom pôšt a telegrafov a množstvom vojny len doplnkovú úlohu a rozvíjali železničnou dopravou. Dopravu do obce Nagy-pri Morave, zabezpečovali osobné vlaky premá-Rohožník – Zohor – Záhorská Ves, ktorá bola do

Výraznejší rozvoj liniek regionálnej autobusovej V roku 1949 bol na základe zákona č. 311/1948 podnik Československá automobilová doprava, onálnych a diaľkových autobusových liniek do Presne pred 50 rokmi, dňa 25. júna 1973, otvoril va, n. p. (ČSAD) – dopravný závod 801 Bratislava národného výboru prevádzku novej autobusovej

V Bratislave trasa tejto autobusovej linky začala v tom období východiskovou zastávkou pre novej autobusovej stanice na Mlynských nivách v uliciach Prievozská, Mlynské nivy, Dostojevské-odtiaľ už po dnešnej trase smerom do Stupavy, tejto linky končila na zastávke Záhorská Ves,

Prevádzku na linke spočiatku zabezpečovali pracovných dňoch. Bratislavský závod podniku sov typu Škoda 706 RTO-CAR, ktorého vodič záošetrenie vozidla, doplnenie pohonných hmôt, tržieb sa vykonávalo v Bratislave, vždy po vykonaní spoja s príchodom do Bratislavy o 9.00 hod.

Jazda na celom úseku tejto 44 km dlhej linky trvala 1 hodinu a 15 minút.

Tabuľka s názvom "Tabuľka spojov autobusovej linky Bratislava - Záhorská Ves" z 25. júna 1973. Obsahuje detailné údaje o časech odchodu a príchodu na jednotlivých zastávkach: Bratislava, Stupava, Zohor, Vysoká pri Morave, Záhorská Ves. Vozidlá sú uvedené ako Škoda 706 RTO-CAR.

ho Slovenska začala svoju históriu písať už v prvých období prevádzkované Československými štátnymi hými súkromnými autodopravcami, mali pred 2. sa prevažne v oblastiach, ktoré neboli obsluhované magasfalu, po roku 1918 Hochštetno a dnes Vysoká vajúce po lokálnej železničnej trati Plavecký Mikuláš prevádzky uvedená v roku 1911.

vej dopravy nastal až v období po 2. svetovej vojne. Zb. o národných dopravných podnikoch vytvorený n. p. (ČSAD), ktorý postupne vytvoril hustú sieť regivšetkých obcí na území vtedajšieho Československa. podnik Československá štátna automobilová dopra-na základe súhlasu Západoslovenského krajského linky č. 08020 Bratislava – Zohor – Záhorská Ves.

nala na autobusovej stanici na Bajkalskej ulici, ktorá prímestské autobusové spoje, a to až do otvorenia roku 1983. Trasa tejto linky viedla z Bajkalskej ul. po ho rad a cez Vajanského nábrežie až na Patrónku a Zohoru, Vysokej pri Morave a Záhorskej Vsi, kde trasa Strojstav (dnes Záhorská Ves, Kompa).

len štyri páry spojov, z ktorých dva premávali len v ČSAD na túto linku vyčlenil jeden zo svojich autobu-roveň vykonával aj funkciu sprievodcu. Prevádzkové zásob cestovných lístkov ako aj odvádzanie denných

Mgr. Michal Jajcaj
STM - Múzeum dopravy v Bratislave

Jednota dôchodcov Slovenska vo Vysoká pri Morave

Prinášame vám pár informácií z činnosti našej organizácie.

V mesiaci máj 2023 sme sa zúčastnili okresnej súťaže „Petang“ v Jablonovom na miestnom ihrisku. Samotnej súťaži predchádzal priamo na mieste konania aj tréning súťažiacich. Tréning splnil svoj účel, pretože súťažiaci Elena Pšenicová a Jana Mikulášková postúpili do 4 súťažného kola z celkového počtu 73 súťažiacich. Na medailové umiestnenia síce nedosiahli, ale výsledok je to viac ako dobrý.

V mesiaci jún sa vo Veľkých Levároch konal okresný „Juniáles“, ktorého sa zúčastnil aj pán starosta Andrej Dvoran. Nálada bola veľmi dobrá, stretli sme tam veľa spoločných známych a bola aj bohatá tombola. Medzi výhercami tomboly boli aj naše členky.

Dňa 15.6.2023 sme usporiadali pre našich členov pešiu túru a cyklotúru. Pešia túra bola zameraná na obhliadku okolia celého areálu bývalého poľnohospodárskeho družstva a oboznámili sme sa s firmami, ktoré v areáli aktuálne pôsobia a podnikajú. Tí zdatnejší absolvovali túru na

bicykloch na jazero Bezedné a späť. Zúčastnilo sa nás celkom 32 členov. Akciu sme ukončili spoločnou opekačkou v areáli poľovníckeho domčeka. Ohnisko a posedenie pre nás pripravili naši členovia Karol Kudlica a Pavol Chmela a o občerstvenie sa postaral výbor JDS. Posedenie bolo veľmi príjemné, všetci sme odchádzali spokojní.

Výbor JDS

Život v materskej škole

Život detí v materskej škole plynie rýchlo a je popretkávaný pestrým programom. Veríme, že deti si zapamätajú to, čo zažijú. V tomto duchu sa niesol aj druhý polrok školského roku.

Morena, Morena, kde si prebývala ...

V prvý jarný deň 21. marca sa deti z našej materskej školy spolu s deťmi z detského centra Farbička, rozlúčili s pani Zimou a privítali pani Jar. S dobrou náladou sme vykročili z materskej školy do sprievodu a naše cesty viedli na hrádzu rieky Morava, kde nás už čakal pán starosta. Deti sa krátkym pásmom rozlúčili s Morenou, ktorú pre deti vyrobili pani učiteľky spolu s pani upratovačkami. Slniečko nám svietilo a nič nebránilo tomu, aby pán starosta Morenu zapálil, hodil do Moravy, a tak poslal pani Zimu preč. Za krásne vystúpenie dostali deti od pána starostu sladkú odmenu a všetci sme sa tešili z pekného počasia.

Tempus Universum v MŠ

V marci našu škôlku navštívila teta Ľubka a priniesla deťom „časť vesmíru“. Spolu sme sa točili, ako sa točí všetko vo vesmíre. Teta Ľubka predstavila deťom rodinu Slnka a jeho planét, krátery na Merkúre, teplo na Venuši, Olympus Mons na Marse, Veľkú červenú škrvnu na Jupiteri, prstenec Saturnu, váľali sme sa ako Urán, znázornili sme si striedanie dňa a noci, pozreli sa na svet cez viacero typov ďalekohľadov a spoločne sme nakreslili súhvezdie. Zažili sme krásne, náučné, interaktívne predstavenie o vesmíre. Ďakujeme a tešíme sa na ďalšiu návštevu v novom školskom roku.

Návšteva predškolákov v základnej škole

31.3.2023 prišli pozrieť do veľkej školy predškoláci z našej materskej školy. Privítali ich najmladší kamaráti s pani učiteľkami z prvej a druhej triedy. Predškoláci si poprechádzali priestory školy - triedy, laboratórium, riaditeľňu, školský klub detí a telocvičňu. Veľmi sa im v škole páčilo a už v tento deň sa nevedeli dočkať septembra, kedy zasadnú do školských lavíc ako prváci. Na zápis do základnej školy prišli 14.04.2023.

Hľadanie veľkonočných vajčiek

Veľká noc prináša okrem skvelého jedla a konca veľkého pôstu aj tradičné maľovanie a hľadanie vajčiek. Hľadanie veľkonočných vajčiek na dvore MŠ bola veľká zábava. Deti mali veľkú radosť z každého jedného nájdeného vajčeka, ktoré si rozdelili a ako inak aj zjedli.

Jarné upratovanie

Vyhrabať ihličie, pozbierať šišky, pozametať chodníky, ostrihať levandule a stromčeky, pozbierať odpadky, upratať domček na hračky, postaviť kompostéry a ešte sa aj pohrabať dvor materskej školy. Toto všetko sme stihli s deťmi do obeda v rámci výchovno-vzdelávacej činnosti. Deti boli veľmi šikovné, pracovité a zaslúžili si veľkú pochvalu.

Kurz plávania

Plávanie je jednou z najvhodnejších pohybových aktivít, ktoré majú pre dieťa význam nielen v procese rastu a vývinu, ale taktiež pri stimulácii telesného, psychického a sociálneho rozvoja. V tomto školskom roku kurz plávania absolvovalo 32 detí na Petržalskej plavárni od najmenších trojročných až po najstaršie šesťročné. V priebehu kurzu sa plavci začiatočníci učili adaptovať na prostredie bazéna, orientovať sa nad a pod hladinou vody, osvojili si splývavé polohy na chrbte a bruchu, výdychy do vody, potápanie a lovenie, skoky zo sedu a stoja. Pokročilí plavci sa zameriavali na zdokonaľovanie plaveckých disciplín.

Deň matiek

Deň matiek je špeciálny čas povedať našim mamičkám ako ich máme radi, čo pre nás znamenajú a vyjadriť im našu vďačnosť. 12. mája v priestoroch telocvične ZŠ sa deti nevedeli dočkať, kedy básňami a piesňami, ktoré si pripravili spolu s pani učiteľkami, budú môcť potešiť svoje mamičky. Každé dieťa chcelo vyjadriť, že mama je pre nich jedinečná a nenahraditeľná. Tancom svoje mamičky potešili deti navštevujúce tanečný krúžok Rytmizáček v našej materskej škole. Odmenou nám bol potlesk prítomných mamičiek. V závere venovali deti mamičkám vyrobené darčeky.

Škola na Bio farme v Marcheggu

Naša materská škola sa ako prvá slovenská škola zapojila do programu na Biohof Gerhard Michaeler v Marcheggu. Zážitkové učenie na tejto farme funguje už desať rokov. Deti sa dozvedeli veľa zaujímavých vecí. Napríklad, že na 1 m² žije v zemi až 127 dážďoviek. Videli koreňovú sústavu a život pod zemou priamo na poli. Majitelia pre deti pripravili bohatý program. Na záver sa deti pohrali v parku pri zámku a počas prechádzky cestou späť obdivovali bociany a krásnu prírodu.

MDD v materskej škole

Tohtoročný sviatok detí sa niesol v duchu radosti a smiechu. Slniečko nám svietilo a nič nám nebránilo prežiť celé doobedie na dvore, kde bol pre deti pripravený bohatý program a darčeky. Deti si pochutili na hot dogoch a nechýbali ani nanuky.

Prevenícia – záchranné zložky v MŠ

Vďaka rodičom našich detí do materskej školy zavítala sanitka so záchrannou zložkou a policajti na policajnom aute. Okrem odborného výkladu si deti pozreli vybavenie sanitky a policajného auta, nechýbali sirény a ošetrovali sa aj rozbité kolienka.

Škola v prírode

Krásnych päť dní plných nových zážitkov a kamarátstiev prežili deti v škole v prírode Tramptária na Donovaloch. Deti sa po príchode premenili na princeznú a princov, pani učiteľky na grófký a grófov. Napriek nepriaznivému počasiu, deti čakal bohatý program. Vyskúšali si rôzne kráľovské remeslá, jazdu na koni, poznávali okolitú prírodu, hľa-

dali stopy zvierat, žijúcich v prírode. Každý večer na deti čakal spoločný program, na ktorom sme si zaspievali kráľovskú hymnu, prečítali kráľovskú poшту, súťažili a samozrejme na záver nechýbala diskotéka. O tom, že sa deťom páčilo, svedčila nejedna vypadnutá slzička posledný večer pred odchodom.

Športový deň

Pohyb je pre deti prirodzený a pre ich vývoj veľmi dôležitý. V priebehu športového doobedia si rozvíjali za pomoci trampolín a hudby pod vedením licencovanej trénerky motoriku, rytmiku, koordináciu a v neposlednom rade posilňovali svalstvo.

Exkurzia vo firme Berto

Krásne privítanie zažili deti vo firme Berto vo Vysokej pri Morave. Deti privítal majiteľ firmy pán Bertovič, ktorý sa deťom aj po celý čas venoval. Vysvetlil im a ukázal, ako sa vyrábajú ich obľúbené mäsové výrobky. Kolektív firmy pre nás pripravil okrem krátkeho filmu aj ochutnávku výrobkov určených pre deti. Ochutnali novú šunku Alžbetku, ktorá im veľmi chutila. Pri odchode deti boli odmenené sladkou medailou, balónikom a darčekovou taškou. Pánovi Bertovičovi a kolektívu patrí veľké ĎAKUJEME.

Exkurzia HS Dúbravka

V rámci týždňa povolaní v našej materskej škole sme si s deťmi naplánovali exkurziu na hasičskej stanici v Dúbravke. Bolo to veľmi príjemné spestrenie vyučovacieho procesu, počas ktorého sme zažili skutočnú prípravu hasičov na ohlásený zásah. Pozreli sme si všetky zákutia hasičskej stanice, zásahové autá, pomôcky a prístroje, ktoré k

svojej práci potrebujú. Videli sme ako vyzerá hasičský oblek a aký je ťažký, kde hasiči trénujú a vyskúšali sme si aj hasenie skutočnou hadicou a vodou na cieľ. Zistili sme, aká je práca hasičov veľmi dôležitá, aj keď je v mnohých prípadoch náročná a nebezpečná.

Rozlúčka predškolákov

Tak ako vždy v tomto čase, školský rok sa končí zase. Touto vetou začínali predškoláci svoj rozlúčkový program pri lúčení sa s kamarátmi a materskou školou 30.6.2023. Povinné predškolské vzdelávanie v tomto školskom roku ukončilo 26 detí, na ktoré od septembra čakajú nové povinnosti v prvej triede. Všetkým deťom prajeme na ďalšej ceste životom veľa úspechov a trpezlivosti pri zvládaní nových povinností. Ďakujeme pánovi starostovi Mgr. Andrejovi Dvoranovi, pánovi riaditeľovi Mgr. Danielovi Prokopovi a pani učiteľke Mgr. Terke Krištofičovej za účasť pri pasovaní detí za školákov.

Podakovanie

Práca s malými deťmi si vyžaduje veľké srdce, plné lásky a trpezlivosti. Veľké ďakujem patrí pani učiteľkám materskej školy za ich celoročnú prácu s deťmi. Veľké ďakujem patrí všetkým rodičom a OZ Združeniu rodičov pri Materskej škole vo Vysokej pri Morave za ich celoročnú podporu. Veľa aktivít sme pre deti zrealizovali len vďaka spolupráci s Vami. V neposlednom rade veľké ďakujeme patrí pánovi starostovi Mgr. Andrejovi Dvoranovi za ústretovosť a podporu pri našej práci.

Beáta Miškolciová

Aký bol školský rok v našej základnej škole

Posledný júnový deň zazvonil školský zvonec a školského roka 2022/2023 bol koniec. Desať mesiacov ubehlo ako voda a my môžeme teraz bilancovať, aký bol život v základnej škole. Počas celého roka, okrem výchovno-vzdelávacieho procesu, sme sa zúčastňovali na rôznych súťažiach a uskutočňovali sa mimoškolské aktivity. Spomenieme tie za posledný štvrtrok.

V rámci environmentálnej výchovy sme si začali v škole obnovovať školský dvor, ktorý je doplnený o nové hracie prvky a spustili sme vlastný projekt Biodiverzita školského areálu. Vyčistili sme zadnú časť dvora od nepriechodnej húštiny krovia, brečtanu a čerňičia, ktorý bol roky nepoužívaný a vysadili sme na školskom dvore rad dlhovekých dominantných a ovocných drevín. Za spoluprácu na tomto projekte ďakujeme Cykloklubu Vysočan, ktorý nám poskytol finančnú dotáciu z Nadácie Volkswagen a členovia klubu priložili ruku k dielu pri čistení školského dvora na spoločnej veľkej brigáde. Druhá brigáda bola spoločná brigáda rodičov a zamestnancov našej školy. Osadili sme nové hracie prvky na školskom dvore, zoštíepkovali sa konáre a kríky, ponatierali sa mreže pri hlavnom vchode. Vyhádzala sa stará podlaha v piatej triede. Veľké poďakovanie patrí rodičom, menovite: p. Martina Mikulášková, p. Zuzana Matúšková, p. Andrea Nízka, p. Zuzana Dvoranová, p. Branislav Kudla, p. Martin Klas s manželkou Michaelou, p. Roman Jurkovič s manželkou Veronikou, p. Peter Miškolci, p. Peter Grňa, p. Miroslav Zeman, p. Peter Urbanec (zapožičanie minibágra). Poďakovanie patrí Obecnému úradu Vysoká pri Morave a p. Jozefovi Mikuláškovi za zapožičanie a prevádzkovanie traktora, vlečky a drvičky. Vďaka patrí aj firme EPOXY - p. Michalovi Benkovičovi za dodanie farieb a bývalému pánovi riaditeľovi Pavlovi Bencovi za dodanie mäsa na guláš, ktorý pripravili v školskej jedálni naše pani kuchárky. Ďakujeme aj pánovi Ľubošovi Hercegovi, ktorý pravidelne zapožičiava báger na terénne práce.

Pravidelne sa naši žiaci zúčastňujú na rôznych súťažiach a olympiádach mimo školy, kde reprezentujú obec a školu. Žiaci prvého stupňa, menovite Dáška Trokhymenko, Tamarka Tomečková, Kiko Korenič, Max Polák a Viky Vincek v marci hrdo reprezentovali školu na krajskom kole Školských maratónskych hier v Malackách. V silnej konkurencii viac ako dvadsiatich tímov síce nedosiahli na stupeň víťazov, ale bojovali statočne a ukázali ozajstného tímového ducha. Opäť v Malackách sa konalo obvodné kolo 69. ročníka v umeleckom prednese poézie a prózy Hviezdoslavov Kubín. Našu školu reprezentoval žiak 3. ročníka Jakub Bičár. Na okresnom kole matematickej Pytagoriády pre 3. až 5. ročník našu školu reprezentovali žiaci Jakub Šebesta (3. trieda) a Adam Vít Mikulášek (5. trieda). Jakub sa stal úspešným riešiteľom a Adamovi k tomu chýbali tri bodíky. Naši ôsmaci sa zúčastnili hlavného merania medzinárodnej štúdie ICILS 2023, ktoré prebiehalo v rámci Slovenska. Testovanie pozostávalo z dvoch modulov - PC a informačná gramotnosť a dvoch modulov - informačné myslenie. V apríli sme sa zúčastnili online osvetovej aktivity, ktorú organizoval ÚPSVaR Malacky. Cez videokonferenciu sme sa prihlásili k ostatným základným školám na Záhorí a vypočuli sme si odbornú prezentáciu na tému Sociálnopatologické javy, rovesnícke násilie a návykové látky. Prednáška bola určená pre žiakov 7. až 9. ročníka. Zapojili sme sa aj do najväčšej medzinárodnej matematickej súťaže MATEMATICKÝ KLOKAN. V rámci projektu Súťaž s pánom Smietkom sme už tradične zorganizovali celoobecný zber papiera. Žiaci nazbierali 6194 kg. Priemer na žiaka bol 86,02 kg. Veľkou novinkou v našej škole bolo pristenie mobilného priestoru – EdUtajner v rámci spolupráce so Zastúpením Európskej komisie na Slovensku. Cieľom aktivity bolo umožniť spoznávať Európu z rôznych uhlov prostredníctvom hier. Naši učitelia postupne so žiakmi navštevovali pristený kontajner, kde žiaci riešili jednotlivé úlohy. Každý žiak dostal ako motiváciu „Pas Európana“. Okrem toho sa môžeme pochváliť, že sme boli prvou základnou školou na Slovensku, kde bol takýto kontajner umiestnený. Doteraz ho využívali len tri stredné školy. Od nás potom putoval ďalej po Slovensku. Uskutočnila sa i dobrovoľná zbierka Modrý gombík UNICEF 2023 na podporu detí v núdzi. Členovia školského parlamentu po obci a v škole vyzbierali sumu 90,88 €, ktorá bola poukázaná organizácií UNICEF Slovensko. V Záhorskej Vsi sme sa zúčastnil 10. ročníka Turnaja

priateľstva vo futbale. Bolo to o jednom góle, ktorý nás delil od hry o tretie miesto.

V rámci vlastných aktivít sme zorganizovali napríklad podujatie Číta celá škola, pripomenuli sme si Svetový deň vody. Do školy sme prišli oblečení v modrom a sformovali sa do obrej kvapky na školskom dvore. Zorganizovali sme podujatie Noc s Andersenom, kde sme privítali pani spisovateľku pre deti a mládež Kristínu Mišovičovú. Základnú školu navštívili predškoláci z materskej školy, ktorí sa prišli v apríli zapísať do 1. ročníka, zapísalo sa tak 22 prvákov. V rámci projektu Hrdá škola sme prijali výzvu a prišli sme do školy s bláznivými účesmi, alebo sme fandili a sledovali Majstrovstvá sveta v ľadovom hokeji medzi SR a ČR priamo v škole. Pripomenuli sme si Deň mlieka. Uskutočnila sa veľká akcia – Medzinárodný deň detí, počas ktorého boli pripravené súťaže a hry. Každý žiak musel absolvovať osem disciplín, za ktoré potom dostal sladkú odmenu - zmrzlinu. Za financie na nákup zmrzliny ďakujeme Rodičovskému združeniu pri ZŠ Vysoká pri Morave. Na občerstvenie boli pripravené hot-dogy. Za dodanie poctivých párkov veľmi pekne ďakujeme spoločnosti BERTO Vysoká pri Morave. Novinkou bola aj cukrová vata, ktorá všetkým veľmi chutila a samozrejme nechýbala čapovaná kofola, za ktorú ďakujeme Reštaurácii u Melónka Lozorno. Pripravené boli aj atrakcie pre deti - skákacie hrady, za ktoré ďakujeme Obecnému úradu Vysoká pri Morave. Posledné júnové týždne sa žiaci zúčastnili na koncoročných výletoch: prvostupniari v Skalici – Baťov kanál, deviataci boli vo Viedni, siedmáci a šiestaci sa plavili po Dunaji a navštívili čokoládovňu v Kittsee. Piataci a ôsmaci absolvovali turistiku na Plavecký hrad. 28 žiakov prvého stupňa bolo celý týždeň na Starej Myjave v škole v prírode. A to je len časť aktivít, ktoré sme prežili v škole za posledný štvrtrok.

Naši žiaci majú pestrú škálu projektov, súťaží a aktivít, kde si môžu uplatňovať svoje vedomosti, zručnosti a odprezentovať samých seba. Od začiatku školského roka pôsobila v škole súkromná umelecká škola – odbor výtvarný, či tanečný krúžok Heli dance group s profesionálnou tanečnicou Helou Horváthovou, alebo hravá basketbalová príprava – MI basketbalová akadémia.

V rámci spolupráce rodičov (rodina Bencová, Šidlovská a Benkovičová) a sponzorov momentálne rekonštruujeme triedu na poschodí, alebo sme zakúpili pre žiakov šatňové skrinky na odkladanie osobných vecí, na ktoré nám prispela spoločnosť BERTO Vysoká pri Morava v sume 2 000 €, začo veľmi pekne ďakujeme.

V závere ďakujeme všetkým rodičom, sponzorom a priaznivcom našej školy za podporu a priazeň. Želáme všetkým pokojné a oddychové leto.

Daniel Prokop

Z histórie našich družobných obcí - Povljana

Dnes by som Vám rád predstavil jednu z našich družobných obcí, konkrétne chorvátske mesto Povljana. Vzájomná zmluva o partnerskej spolupráci bola podpísaná v roku 2019.

Povljana je mesto, ktoré sa nachádza v Chorvátsku v Severnej Dalmácii na južnej strane ostrova Pag asi 12 km juhovýchodne od rovnomenného mesta a žije tu približne 900 stálych obyvateľov. Názov mesta pochádza z latinského slova Pauliniana. Územie Povljany bolo osídlené už v staroveku. Najstarším dochovaným predmetom z tejto oblasti je časť kamennej sekery nájdená na lodi Panos z doby medenej. Pôvodná osada Povljana sa nachádzala v časti, ktorá sa dnes volá Stara Povljana. Prvé písomné zmienky o tejto osade sú z roku 1345 a sú späté s výstavbou Kostola sv. Martina. Pôvodná Povljana ale neposkytovala svojim obyvateľom dostatok priestoru a preto sa v 17. storočí presťahovala do protihľej zátoky - súčasnej Povljany. V priebehu 17. až 19. storočia sa do Povljany prisťahovalo početné obyvateľstvo mesta Pag.

Táto oblasť patrila k tradičnému poľnohospodárskemu územiu, ktoré zásobovalo po stáročia celý ostrov Pag. K zmene došlo v polovici 20. storočia, keď sa v obci začal rozvíjať cestovný ruch. Povljana sa veľmi rozšírila a to hlavne v posledných rokoch a zmenila svoj celkový vzhľad. Vyrástla tu celá rada nových domov v oboch zátokách veľmi blízko k moru a z bývalého poľnohospodárskeho strediska sa dnes stala významná turistická oblasť ostrova Pag.

Najväčšou budovou uprostred Povljany bol lovecký dom, kde sa schádzali na pozvanie šľachtických rodín z Pagu lovci z celej Európy. Prvá zmienka o príchode väčšieho počtu turistov je už z roku 1954.

Obyvatelia Povljany sú veľmi pohostinní a priateľskí k svojim hosťom, miestna turistická kancelária organizuje v lete množstvo kultúrnych vystúpení a iných spoločenských akcií. Zaujímavosťou je, že obec Povljana bola prvou na ostrove Pag, kde sa podarilo zorganizovať aj zimnú turistiku.

Podľa samosprávneho rozdelenia spadá obec Povljana pod Zadarský kraj a veľké množstvo verejných služieb je zaisťovaných v Zadare samotnom, ktorý je vzdialený len 38 km. S pevninou je ostrov Pag v smere práve na mesto Zadar spojený mostom a prejazd je bezplatný. Je však potrebné sledovať dopravné spravodajstvo a overiť si, či most nie je z dôvodu silného vetra – „bury“ uzavretý.

Ak rozmýšľate kam vycestovať na letnú dovolenku k moru, je tu pre vás Povljana!

Spracoval Marián Kohút

...koniec dobrý, všetko dobré

Družstvo mužov hralo v sezóne 2022/2023 v VI. lige riadenej Bratislavským futbalovým zväzom (BFZ) - vidiek. Pri pohľade na konečné umiestnenie nemôžeme byť spokojní. Keď si ale uvedomíme, že za nami, aj keď po tuhom boji v závere súťaže, zostali mužstvá z historicky futbalovo silných klubov (Viničné, Zohor, Velké Leváre, Budmerice...) môžeme konštatovať, že koniec bol nad očakávanie dobrý.

#	klub	Z	V	R	P	Skóre	B	K	+/-	FP
1	SK LOZORNO, PD	26	20	4	2	75:18	64	14	25	164,9
2	SK ŠEVROVICE	26	18	4	4	72:35	58	13	19	150
3	FC SLOVAN ČASTÁ	26	14	4	8	68:44	46	12	7	147,4
4	PŠC PEZINOK B	26	13	4	9	60:41	43	11	4	131,4
5	OFK PLAVECKÝ ŠTVRTOK	26	11	7	8	49:33	40	10	1	190,2
6	FKM STUPAVA	26	11	4	11	54:56	37	9	-2	144,6
7	FK JABLONOVÉ	26	9	6	11	40:46	33	8	-6	157,9
8	FUTBALOVÝ KLUB DUBOVÁ	26	9	3	14	53:61	30	7	-8	142,9
9	OFK VYSOKÁ PRI MORAVE	26	8	5	13	42:67	29	6	-10	164,4
10	TJ SLOVAN VINIČNÉ	26	8	3	15	58:69	27	4	-12	138,2
11	SK ZÁHORÁK PLAVECKÝ MIKULÁŠ	26	7	6	13	21:42	27	3	-12	168
12	FC ZOHOR	26	7	6	13	37:58	27	5	-12	150,4
13	TJ VEĽKÉ LEVÁRE	26	7	5	14	34:57	26	2	-13	141,73
14	FC DRUŽSTVENÍK BUDMERICE	26	6	7	13	38:74	25	1	-14	130,9

Prečo nad očakávanie? Ten, kto do diania v družstve mužov „videl“, bude určite s týmto konštatovaním súhlasiť. Náš tím mal na jeseň aj na jar dve tváre. Tú „domácu“, s ktorou sme dokázali s prevahou poraziť aj silné vyššie postavené družstvá (na jeseň Stupava, na jar Častá, Viničné) a potom tú „hostovskú“, s ktorou sme na ihriskách súperov často dostávali „nakladačku“, alebo sme v závere prehrávali pre nás nádejne sa vyvíjajúce stretnutia (Veľké Leváre na jeseň, Dubová, Plavecký Štvrtok na jar). Tu by si mali vstúpiť do svedomia tí hráči, ktorí z rôznych dôvodov často necestovali s mužstvom za súpermi a tréner Ivan Klas ml. mal obrovské problémy vonku vôbec poslať do hry aspoň ako tak zlepenú jedenástku.

Pomôžeme zachrániť kultúrnu pamiatku

Milí spoluobčania, radi by sme Vás oboznámili s iniciatívou za záchranu dominanty Vysokéj pri Morave a súčasne národnej kultúrnej pamiatky - nášho kostola.

Na začiatku bola snaha farníkov zhodnotiť stav kostola a pomenovať nevyhnutné práce potrebné na skrášlenie kostola a k zabráneniu škôd spôsobených vlhkosťou.

Po spoločnej obhliadke bolo zistené, že je potrebné predovšetkým vyriešiť opravu omietok vrátane náteru stien a sanáciu zavlhnutého obvodového muriva.

Na základe týchto zistení požiadal pán farár Krúpa (ako správca farnosti) Krajský pa-

Potom sa nemožno čudovať, že Ivo Klas už nie je ochotný trpieť to, že na tréningoch mával

5 - 6 hráčov a doma na zápasy ich prišlo 14 - 15. Preto náš tréner a dlhoročný hráč po súťaži ohlásil koniec tréningovania A-družstva mužov. Za jeho prácu, odbornosť a trpezlivosť mu patrí naša hlboká poklona.

Ďalším problémom, s ktorým sme bojovali počas celého súťažného ročníka, bolo organizačné zabezpečenie domácich stretnutí a problematická spolupráca so správcom štadióna. Organizácia stretnutia a komunikácia s delegátom a rozhodcami často v plnom rozsahu zostávala na predsedovi futbalového oddielu. Naša vďaka preto patrí tým, ktorí sa (niekedy aj neochotne) podujali na funkciu usporiadateľov, počas stretnutia obsluhovali kameru (Peťo Horňák), alebo zabezpečovali predaj vstupeniek (Jožko Dávid). Naša vďaka patrí aj Peťovi „Burčáčkovi“ za významnú a nezištnú pomoc pri revitalizácii pokladničnej miestnosti pred jarnou časťou súťaže.

Po týchto skúsenostiach bolo jasné, že táto situácia nie je pre činnosť oddielu naďalej vyhovujúca. Starosta obce pán Andrej Dvoran, sám bývalý futbalista, videl riešenie v rozšírení a výmene vedenia klubu. Toto bolo realizované na výročnej členskej schôdzi, kde bol za predsedu OFK zvolený František Bobák, podpredsedom a tajomníkom sa stal Boris Malárik, manažérom klubu zostal Martin Kopča a členmi výboru Jozef Gabaš, Lukáš Ščepán, Boris Urbanič a Miroslav Kopča.

Nové vedenie klubu pre zabezpečenie sezóny 2023/2024 prijalo ako hlavnú úlohu doplnenie hráčskeho kádra „A“ družstva najmä mladými hráčmi a získanie skúseného trénera.

Miroslav Kopča

miatkový úrad o povolenie na úpravy a získal rozhodnutia, ktoré nám občanom umožňujú začať s prácami na oprave kostola.

Aby sme mohli začať s realizáciou záchranu a opravy, je potrebné usporiadať finančnú zbierku, ktorá by pokryla nevyhnutné opravy. Každý, kto by mal záujem prispieť, môže tak urobiť vloženie príspevku do kasičky, na to určenej, hneď pri vchode do kostola, alebo osobným odovzdaním pani Terke Bukovskej a pani Evičke Luptáčikovej.

Každý príspevok bude samozrejme riadne zaevidovaný rovnako, ako všetky náklady a výdavky. Evidencia bude prístupná všetkým k nahliadnutiu a zároveň Vás budeme priebežne informovať aj prostredníctvom obecnej informačnej tabule, farskej informačnej tabule a na webovej stránke obce v časti „kostol“.

Aby sme umožnili prispieť všetkým spoluobčanom, plánujeme v budúcnosti založiť občianske združenie a následne založiť aj transparentný účet, kde bude možné zaslať finančný príspevok a rovnako sledovať príjmy aj výdavky.

My občania našej dediny sme úzko prepojení s našim chrámom a prežívame v ňom mnohé významné chvíle nášho života. Veríme, že sa nám spoločnými silami podarí zachrániť dominantu našej obce a zveľadením kostola prispieť k záchrane tejto kultúrnej pamiatky pre nás a budúce generácie našich farníkov a spoluobčanov.

Lubica Kocianová

Kto nám pije krv

Všetci sa asi zhodneme na tom, že bez komárov by bol svet príjemnejší a bezpečnejší. Keďže žijeme v objatí rieky Moravy, niet divu, že s komármi musíme žiť. Rieka Morava je široko-ďaleko unikátna tým, že stále žije a vylieva sa. Poskytuje domov nielen žabám, rybám a vtáčtvu, ale aj komárom, ovplyvňuje podzemnú vodu, ako aj zrážky, ktorých je v poslednom období stále menej. Spôsob, ako sa úplne zbaviť komárov bez toho, aby sme zničili Moravu a mokrade v jej nive, neexistuje. Aké máme teda možnosti?

Jednou z možností je využitie tradičných postrekov. Postrekuje sa prípravkami s účinnou látkou cypermetrín alebo deltametrín. Postrek je známy tým, že je neselektívny a je vysoko toxický nielen pre vodné organizmy. To znamená, že zabíja nielen komáre, ale všetok hmyz. Neberie ohľad na komára alebo užitočnú včelu či chráneného motýľa. Firmy musia vyhodnocovať účinnosť týchto postrekov, ale ani v našej obci, sa tak žiaľ nedeje. Preto sa do problematiky obuli vedci, ktorí sa zamerali na účinnosť postrekov pred a po ich aplikácii. Pozreli sa aj na to, či ostávajú zvyšky toxického látky v našej obci. Cieľom bolo preskúmať, či postreky skutočne pomáhajú potlačiť komáre, ako aj to, či nekontaminujú naše prostredie, a teda sa môžu stať zdravotným rizikom pre občanov obce. Záverom vedci preverili, či naše komáre nenadobudli odolnosť voči postrekom. Presne tak, ako keď zbytočne užívame antibiotiká, na ktoré si baktérie časom zvyknú a viac nezaberajú.

Výsledky pascí na komáre (Obr. 1) potvrdili veľmi znepokojivú skutočnosť. Deň pred postrekom sa chytilo 6314 komárov, dva dni po postreku už 9981 a týždeň po postreku až 18250 komárov. Z toho je zrejme, že zabité komáre boli ihneď nahradené komármi z okolia. Okrem toho vedci zozbierali listy z vegetácie z okolia Hlavnej ulice (vrátane súkromných pozemkov), kde postrek prebiehal. Poslali ich do laboratória a analyzovali zvyšky účinnej látky cypermetrín po postrekoch komárov. Miestami zistili až 119-násobne vyššiu maximálne

Obr. 1. Pasca na komáre. Toto špeciálne zariadenie láka komáre na tú istú látku, čo vydychujeme aj my (oxid uhličitý).

Zdroj: <https://www.zonybezkomarov.sk/pasce/>

Čo teda robíť, ak chceme uchovať zdravé životné prostredie a zároveň nechceme komáre? Jednou z možností je aplikácia tzv. larvicidu, ktorý obsahuje látku zvanú „BTI“ (Bacillus thuringiensis israelensis). Tento „bacil“ účinkuje selektívne hlavne na larvy komárov. Podáva sa v podobe tabliet alebo roztoku, ktorý jednoducho pridáme tam, kde sú larvy

(Obr. 2). BTI sa roky používa aj na rakúskej strane Moravy, kde proti komárom bojuje Spolok pre biologickú reguláciu komárov (Verein Biologische Gelsenregulierung; <http://mta-gelsen.at>).

Obr. 2. „Komárologická“ naberačka na sledovanie lariev komárov. Má objem 0,33 litra. Ak je v naberačke v priemere viac ako šesť lariev (20 lariev na liter), považujeme množstvo lariev dostatočné na to, aby sme zasiahli larvicídom a zlikvidovali ich.

Tento rok by mal na našej strane Moravy vzniknúť podobný spolok na biologickú reguláciu komárov, ako majú v Rakúsku. Peniaze by nemali byť problém, pretože sú vyčlenené vládou. Stačí podať žiadosť. Okrem toho treba dobrú vôľu starostov a prácu dobrovoľníkov, ktorí môžu pomôcť so sledovaním liahnísk (Obr. 3) a prípadne do nich aplikovať granule s BTI. Keď sa celý systém vyladí, prináša výsledky. Tam, kde to funguje, sa podarilo znížiť množstvo komárov na zlomok z pôvodného množstva.

Obr. 3. Dobrovoľníci sledujúci liahniškú s komármi: autor štúdie Tomáš Derka spolu so synom počas inšpekcie počtu lariev komárov.

Proti komárom sa treba chrániť aj individuálne. Pospomíňajme spoločne na rady našich starých otcov a mám. Určite každý z nás pozná tie svoje triky, ako s nimi zatočiť. Je predsa jasné, že kto sa už raz rozhodol žiť s riekou Moravou, vie, že silu prírody nie je možné pokoriť za každú cenu. Jedinečnosť tohto vzťahu odjakživa spočívala vo vzájomnom rešpekte ľudí a rieky, ktorí spoločne nažívali a nažívajú doteraz.

Autori článku: Tomáš Derka & Soňa Nuhličková

Na tejto štúdii spolupracovali odborníci pôsobiaci na Univerzite Komenského, Prírodovedeckej fakulte, ďalej na Trnavskej univerzite, STU, UK, Virologickom ústave SAV a Slovenskom hydrometeorologickom ústave. Originál vedeckej štúdie je voľne dostupný tu: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11756-023-01392-9>

Podakovanie

Radi by sme poďakovali všetkým dobrým ľuďom, ktorí pomáhali s kontrolami liahnísk komárov. Poďakovanie patrí aj starostom a vedeniu obcí, ktorí sa zapojili do tohto výskumu. Výskum komárov bol podporený z projektu EÚ Interreg „MOSQUITO BIOREGULATION“, ktorého cieľom je zaviesť k životnému prostrediu šetrnú reguláciu komárov v nive Moravy na Záhori a v Bratislave. Pre viac detailov k šetrnej regulácii komárov sa dozviete tu: <https://mosquito-bioregulation.eu/>. Kto by chcel pomôcť a zapojiť sa dobrovoľne do sledovania liahnísk na Záhori, prihláste sa tu: <https://www.facebook.com/groups/1464937436993297>

Program plánovaných kultúrno-spoločenských akcií o našej obci do 31.12.2023

9.9.2023 - Hodová zábava

kultúrny dom

23.9.2023 - Víťanie jesene spojené s varením guláša

futbalové ihrisko

14.10.2023 - Posedenie pre dôchodcov

kultúrny dom

2.11.2023 - Lampiónový sprievod

obec / kultúrny dom

11.11.2023 - Kladenie červených makov

Pomník padlým v 1. svet. vojne pred kostolom Sv. Ondreja

9.12.2023 - Víťanie Mikuláša

Námestie oslobodenia

**PRIDAJ SA k zveľadeniu verejného priestranstva
ADOPCIU LAVIČKY**

Čo keby ste vzali život lavičky do svojich rúk? **ADOPTUJ SI LAVIČKU!**
Oprav ju, natri, staraj sa o poriadok v jej okolí, nech môže ešte po ďalšie roky slúžiť ľuďom, ktorí si potrebujú odýchnuť, porozprávať sa alebo zamilovaným párom: **Kaldá lavička si to zasluhá!**

Zájemcovia o adopcii lavičky sa môžu prihlásiť na obecný úrad osobne, telefonicky na t. č. 0263967120 alebo na email obcnyurad@vysokapri.morava.sk. Lavička dostanete od obce **ZADARMO**, bude osadená pred váš dom a jednou vašou úlohou je starať sa o ňu.

Veď, čo si môže lavička viac priať?

Poskytnúť ľuďom svoje kalenie na sedenie a chrániť na opretie.

**ADOPTUJ SI
LAVIČKU**

Obecný úrad má k dispozícii platobný terminál a poplatky v pokladni môžete platiť už aj bezhotovostne. Taktiež dávame do pozornosti možnosť výberu peňazí z bankomatu ATM, ktorý sa nachádza pred obecným úradom na Hlavnej č. 196. Prevádzkovateľ bankomatu si za výber v hotovosti poplatok neúčtuje, poplatok si stanovuje každá banka, v ktorej máte založený účet osobitne.

Uznesenia zo 4. zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Vysoká pri Morave, konaného dňa 27.04.2023

Uznesenie číslo 43/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave schvaľuje predložený program zasadnutia bez pripomienok, dodatkov a zmien.
(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 44/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave určuje za overovateľov zápisnice zo 4. zasadnutia Obecného zastupiteľstva poslancov Ing. Hanu Tomečkovú a Ing. Eleny Vinčekovú, za zapisovateľku pracovníčku obce Mgr. Ivanu Polákovú
(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 45/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave volí stálych členov návrhovej komisie na celé funkčné obdobie v zložení poslancov: p. Pavol Blaha, p. Marián Malcher a p. Ing. Elena Vinčeková a ukladá jej povinnosť sledovať priebeh rokovania a predkladať návrhy na uznesenie.
(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 46/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave berie na vedomie správu hlavnej kontrolórky o plnení uznesení, prijatých na obecnom zastupiteľstve vo Vysokej pri Morave zo dňa 02.03.2023, že tieto uznesenia, terminované ku dňu 02.03.2023, sú splnené a dlhodobé sa priebežne zabezpečujú.
(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 47/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave berie na vedomie Správu hlavnej kontrolórky obce o výsledku kontroly plnenia povinností vyplývajúcich z VZN obce Vysoká pri Morave č. 3/2016 o miestnom poplatku za rozvoj.
(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 48/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave berie na vedomie Správu nezávislého audítora z auditu účtovnej závierky k 31.12.2022
(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 49/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave berie na vedomie Stanovisko hlavnej kontrolórky k Návrhu záverečného účtu obce Vysoká pri Morave za rok 2022
(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 50/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave schvaľuje Záverečný účet obce za rok 2022 a celoročné hospodárenie za rok 2022 bez výhrad.
(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 51/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave schvaľuje Hospodárenie k 31.03.2023 a čerpanie Rezervného fondu bez pripomienok a výhrad.
(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0, „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 52/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave schvaľuje Plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na programové obdobie 2023- 2027 s platnosťou do roku 2030 bez pripomienok a výhrad.

(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 53/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave schvaľuje Štatút sociálnej komisie obce Vysoká pri Morave bez pripomienok a výhrad.

(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
„ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 54/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave súhlasí s uzatvorením Zmluvy o zriadení vecného bremena VB č.230509-L13.0154.16.0004-VB podľa predloženého návrhu za jednorazovú náhradu vo výške 15€/bm, čo pri výmere 338 bm predstavuje sumu 5070€.

(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
„ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 55/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave súhlasí s odkúpením podielu 1/2 pozemku na športovom štadióne parcela reg. „E“KN č. 2487- LV č. 4197 vo výmere 948m² v prospech Obce Vysoká pri Morave od vlastníčky p.Jany Fischerovej, Športová 238/23, Vysoká pri Morave v súlade s § 9a) ods.8 písm. c) zákona č.138/1991 Zb. v znení neskorších predpisov za cenu podľa znaleckého posudku č. 34/2023 vo výške 5,48€/m², t.j. v prepočte za 5195,04 EUR s DPH. Náklady spojené s prevodom nehnuteľnosti do KN hradí kupujúca Obec Vysoká pri Morave.

(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
„ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 56/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave berie na vedomie majetkovo právne usporiadanie zostatkovej časti pozemku na športovom štadióne parcela reg. „E“KN č. 2487- LV č. 4197 vo vlastníctve Slovenského pozemkového fondu v podiele 3/8 s tým, že podmienky a návrh zmluvy bude dodaný zo strany SPF a bude predmetom samostatného schvaľovania.

(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
„ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 57/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave

a./ poveruje starostu obce na zastupovanie vo veci prípravy realizácie FVE (fotovoltaika) na ČOV.

b./ súhlasí s vypracovaním projektu na realizáciu fotovoltaiky na ČOV z dôvodu možnosti uchádzať sa o finančné zdroje v prípade vyhlásenia výzvy.

(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
„ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 58/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave schvaľuje návratnú finančnú pôžičku pre organizáciu MAS Dolné Záhorie v sume 2.059 € s DPH za účelom vyplatenia kontokorentného úveru.

(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
„ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 59/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave súhlasí

a./ s osadením bankomatu v obci Vysoká pri Morave pred budovou obecného úradu od spoločnosti Euronet Services Slovakia, s.r.o.

b./ s predloženým Návrhom zmluvy na umiestnenie bankomatu

(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
„ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 60/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave súhlasí s dobudovaním verejného osvetlenia v obci na uliciach Mládežnícka, Hraničiarska a Veterná

svojpomocne.

(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
„ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 61/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave súhlasí so zvýšením stravnej jednotky pre dôchodcov vo výške 2,50 EUR od 1.09.2023

(Uznesenie schvaľuje 8 poslancov z prítomných 8 a z celkového počtu 9)
„ZA“ - 8, „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Overovatelia zápisnice:

Ing. Hana Tomečková

Ing. Elena Vinceková

Uznesenia podpísané starostom.

Mgr. Andrej D v o r a n

starosta obce

Uznesenia z 5. zasadnutia Obecného zastupiteľstva obce Vysoká pri Morave, konaného dňa 29.06.2023

Uznesenie číslo 62/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave schvaľuje predložený program zasadnutia bez pripomienok, dodatkov a zmien.

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 63/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave určuje za overovateľov zápisnice z 5. zasadnutia Obecného zastupiteľstva poslancov Ing. Hanu Tomečkovú a p. Beátu

Miškolciovú, za zapisovateľku pracovníčku obce Mgr. Ivanu Polákovú

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 64/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave berie na vedomie správu hlavnej kontrolórky o plnení uznesení prijatých na obecnom zastupiteľstve vo Vysokej pri Morave dňa 27.04.2023, že tieto uznesenia terminované ku dňu 29.06.2023 sú splnené a dlhodobé sa priebežne zabezpečujú.

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 65/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave súhlasí s predloženým plánom kontrolnej činnosti hlavnej kontrolórky na II. polrok 2023 bez pripomienok.

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 66/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave nesúhlasí so žiadosťou p. Milana Kudličku o naýšenie sumy za prenájom pozemkov na štadióne p.č. 2500, 2501, 2502 v celkovej výmere 958,5m² zo súčasnej sumy 0,2249 €/m² na 0,40€/m² a odporúča menovaného požiadať o odpredaj predmetných pozemkov podľa zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obci v znení neskorších predpisov za cenu podľa znaleckého posudku.

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania:

Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 67/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave ukladá starostovi obce zobrať späť návrh Zmien a doplnkov č. 3/2021 Územného plánu obce Vysoká pri Morave, podaný na Okresný úrad Bratislava, odbor výstavby a bytovej politiky z dôvodu potreby pokračovania v príprave nových zmien a doplnkov ÚPN obce.

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 68/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave schvaľuje začatie procesu obstarávania nových Zmien a doplnkov č.5 Územného plánu obce Vysoká pri Morave

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 69/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave schvaľuje Vyhlásenie verejnej súťaže na výber spracovateľa nových Zmien a doplnkov č.5 Územného plánu obce Vysoká pri Morave

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 70/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave súhlasí so zriadením fotovoltaiky na budove Obecného úradu Vysoká pri Morave maximálne do sumy 10 000 € bez DPH ako výnimku zo zákona podľa § 1, ods.15 zákona č. 343/2015 Z.z. o verejnom obstarávaní o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 71/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave súhlasí s rekonštrukciou sociálnych zariadení na prízemí v Materskej škole na základe výmeru a výkazu a po výbere zhotoviteľa v súlade so zákonom o verejnom obstarávaní v maximálnej sume do 10000 € s DPH.

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 72/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave schvaľuje odmenu hlavnej kontrolórky za I. polrok 2023 vo výške 30% mzdy

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Uznesenie číslo 73/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave žiada starostu obce opravené lavičky obecného mobiliáru z fondov EU zdemontované v marci 2023 namontovať v rozsahu

I. revitalizácie do 15.7.2023 a z II. revitalizácie do 31.7.2023 a zničené nahradit novými.

(Uznesenie schvaľujú 3 poslanci z prítomných 9 a z celkového počtu 9,
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 3 „PROTI“ - 3 „ZDRŽAL SA“ - 3
„PROTI“ - 3 (Marián Kohút, Ing. Hana Tomečková, Ing. Elena Vinceková),
„ZDRŽAL SA“ - 3 (Marián Malcher, Beáta Miškolciová, Silvia Novoveská)

Uznesenie číslo 74/2023

Obecné zastupiteľstvo vo Vysokej pri Morave navrhuje zabezpečenie rozvozu stravy zo školskej jedálne len pre občanov Vysokej pri Morave so zníženou mobilitou.

(Uznesenie schvaľuje 9 poslancov z prítomných 9 a z celkového počtu 9)
Výsledok hlasovania : „ZA“ - 9 „PROTI“ - 0 „ZDRŽAL SA“ - 0

Overovatelia zápisnice:

Ing. Hana Tomečková

Beáta Miškolciová

Uznesenia podpísané starostom.

Mgr. Andrej D v o r a n

starosta obce

Jubilanti – od 1.5.2023 – 30.9. 2023

50 roční

Tolaci František,
Poláková Monika,
Blaha Jozef,
Vlková – Zigová Miroslava,
Salay Ľuboš,
Mgr. Harcová Valéria,
Deák Tibor,
Krčmár Jozef,
Houdek Adrián,
Bukovská Miroslava,
Nerád Peter,
Dinušová Denisa,
Novoveská Andrea,
Novoveský Vladimír,
Lapčíková Denisa,
Kamoďa Peter,
Mugrauer Richard,
Luknárová Darina,
Micheler Peter

55 roční

Lapčíková Jana,
Kimlička Rostislav,
Hrubý Emil,
Balážová Renáta,
Paulenová Katarína,
Klas Miroslav,
Žák Ján,
Plevová Zuzana,
Ing. Zemanová Darina,
Rusnáková Jarmila,
Vasek František,
MVDr. Vavřík Martin,
Galbová Gabriela,
Čermák Ľuboš,
Ing. Halás Roman,
Závorková Kamila,
Šušuk Pavel,
Ing. Kolaříková Mária,
Hercegová Monika,
Zeman Miroslav,
Adamíková Silvia

60 roční

Oríšková Viera,
Michalových Jozef,
Lešková Jana,
Ščepánová Želmíra,
Meteličková Antónia,
Godschmidtová Hana,
Jablonická Jarmila,
Janská Soňa,
Nespalová Ľudmila,
Kružeková Mária,

65 roční

Kovarovičová Anna,
Bestendiková Eva,

Dvoranová Jana,
Závorka Emil,
Mgr. Mošovská Eva,
Vavreková Elena,
Nerádová Anna

70 roční

Klas Ivan,
Macová Dana,
Bobáková Helena,
Šporánek Miroslav,
Hynerová Anna,
Biksadská Daniela,
Ručeková Daniela,
Lapčíková Ľudmila,
Mikulášková Aneška,
Poruba Jozef,
Krčmárová Irena,
Šimunič Ján

75 roční

Dvoran Peter,
Uhrinec Štefan,
Matulová Jana,
Dvoranová Etela,
Matúšková Marta,
Ševčík František,
Ing. Poláková Zuzana,
Lang Richard,
Žáčková Eva,
Poláková Mária,
Daníhelová Mária,
Hrapková Mariana

80 roční

Janská Viera,
Šimuničová Rozália,
Mikliš Zdeněk,
Mlynár Peter, I
ng. Polák Pavel,
Kovárová Terézia,
Kurňavová Katarína,
Pisoňová Eva

85 roční

Kurňava Jozef

**Občania zomrelí
od 1.5. 2023**

Majerčíková Ľubica,
Viktorín Ján,
Kavický Vladimír,
Uher Robert,
Mikulášek Ivan,
Mikulášek Peter,
Honzová Mária